

Ἀγγελίαι·

ἀναγράφειον: Α) Ἀθηνῶν: Περικλείον φιδεῖον Β) Ἀμφιάρειον.

Α) Ἀθηνῶν:

Περικλείον φιδεῖον.

Αἱ ἐν τῷ φιδεῖῳ τοῦ Περικλέους ἀνασκαφαὶ ἡμῶν αἰ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1914 ἀρξάμεναι, δαπάνη τῆς Ἀρχαιολογικῆς ἑταιρείας, ἐξηκολούθησαν καὶ κατὰ τὰ ἐπόμενα ἔτη 1915 καὶ 1916 (πρὸς ΑΕ 1914 κέ) πρὸς ἐντελῆ ἀποκάλυψιν αὐτοῦ. Τὸ παρελθὸν ἔτος 1917 ἕνεκα λόγων ἀνεφάρτητων τῆς θελήσεως ἡμῶν δὲν ἠργάσθημεν· καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος πολλὰ καὶ ποικίλαι δυσχερεῖαι ὑπῆρξαν, ἧτοι ἡ σπάνις τῶν ἐργατῶν καὶ διῆ ἡ μεγάλη ὕψωσις τῶν ἡμερομισθίων ὡς ἐκ τῆς ἐμπολέμου καταστάσεως, τῆς πατρίδος ἡμῶν ἀγωνιζομένης τὸν περὶ τῶν ὅλων ἀγῶνα.

Παρ' ὅλας ὁμοῦ τὰς δυσχερεῖας ταύτας ἡ ἑταιρεία ἐν μέτρῳ ἀπεφάσις καὶ κατὰ τὸ παρὸν ἔτος τὴν ἐξακολούθησιν ὅλων ἐν γένει τῶν ὑπ' αὐτῆς ἀπὸ ἐτῶν ἐνεργουμένων ἀνασκαφῶν καὶ νέας εἰς πλείστα ἄλλα μέρη τῆς παλαιᾶς καὶ τῶν νέων χωρῶν τῆς Ἑλλάδος ἐπεχείρησεν. Καὶ ἐν τῷ ἡμετέρῳ φιδεῖῳ ἐξηκολούθησαμεν δι' ὀλίγων ἐργατῶν ἐπὶ τρίμηνον περίπου τὰς ἐργασίας καὶ οὕτως ἤδυνήθημεν νὰ ἀποκαλύψομεν κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο τῆς ἐργασίας τὴν βόρειον πλευρὰν τοῦ οἰκοδομήματος, οὗ τὰ θεμέλια εὐρέθησαν ἐν καλῇ καταστάσει· σφίζονται δὲ καὶ ὀρθοστάται, ὧν τινες κατὰ χώραν. ἐφ' ὧν ἴσταντο οἱ λίθινοι κίονες, οἱ περιθόντες κατὰ τὸν Βετροῦθιον τὸ φιδεῖον, ὅπερ ὁ Πausanias (Α'. 26) καλεῖ *κατασκευάσμα*. Ὅπισθεν δὲ καὶ ὑψηλότερον εὐρέθη καθ' ὅλην τὴν ἑκτασίαν τῆς βορείου ταύτης πλευρᾶς ὁ βράχος ἀποκεκομμένος ἐμπροσθεν μὲν καθέτως ἄνωθεν δὲ ὀριζοντίως, ὡς εὐρομεν αὐτὸν καὶ κατὰ τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν, ἀπετέλει δὲ οὗτος τὸ διάζωμα ἢ τὸν λεγόμενον *περίπατον*, ὅστις ἦτο διὰ πλακῶν ἐστρωμένος. Ὅπισθεν δὲ ὑπῆρχον τὰ μαρμάρινα ἐδωλία, ὧν περὶ τὰ δεκαπέντε ἐν ὅλῳ τεμάχια εὐρομεν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ἡμῶν, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ χώραν. Ταῦτα δὲ, ὡς ἀλλαγῶς εἴπομεν, φέρουσι κατὰ τὸ πρόσθιον μέρος ἀνάγλυπτον γλαῦκα (πρὸς ΑΕ 1914 160 εικ. 18 19 19a).

Ἐν τῷ ἄνω στρώματι καὶ εἰς βάθος ἐλάχιστον ἀπὸ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σημερινοῦ ἐδάφους, 0 60, κατὰ τὴν ΒΔ γωνίαν τοῦ οἰκοδομήματος εὐρομεν ἐπίσης θεμέλια οἰκιῶν ἐκ μεγάλων ἐργασμένων λίθων τροχμαλοπαγῶν, εἰλημένων καὶ τούτων ἐκ τοῦ ἐγγύς ἀναλήμματος τοῦ Διονυσιακοῦ Θεάτρου. Τὰ θεμέλια τῶν οἰκημάτων τούτων δὲν φθάνουσι μέχρι τοῦ στερεοῦ ἐδάφους ἀλλ' ἐξικινῶνται εἰς βάθος μῶλις 3 μέτρων ἐν ᾧ τὸ στερεὸν ἔδαφος ἔνθα τὰ θεμέλια τοῦ φιδεῖου ἔχουσι βάθος 6 1/2 μέτρων. Ἐν τοῖς ὑπογείοις τῶν οἰκιῶν τούτων εὐρομεν, πλείστους παρμεγίστους πῖθους ἐν τῇ γῇ κεχωμένους χρησιμεύοντας εἰς ἐναπόθεσιν δημοτικῶν καρπῶν, τινὲς τούτων, ἐπικεχρισμένοι ἔσωθεν δι' ἄμμοκονίας ἐχρησίσμευον δι' ἐναπόθεσιν ὑγρῶν, ὕδατος, οἴνου, ἢ καὶ ἐλαίου.

Αἱ οἰκίαι αὗται, ὡς εἰκάζομεν, θὰ ἀνηγέρθησαν πᾶσαι μετὰ τὴν ἄλωσιν τῶν Ἀθηνῶν (1455), ἧτοι ἐπὶ τουρκοκρατίας. Ἡ ἐπίχωσις καὶ ἐνταῦθα εἶναι μεγίστη ὑπερβαίνουσα τὰ 6 μέτρα, προήλθε δὲ ἐν μέρει ἐκ τῶν ἀπὸ τῶν κλιτύων τῆς ἀκροπόλεως ἀπὸ ἑκατονταετηρίδων κατεργουμένων γωμάτων, ἀλλὰ κατὰ τὸ πλείστον ὁμοῦ κατεγνώσθη ὁ γῶφος οὗτος καὶ ἐκ τῶν ἐκ τῆς ἀνασκαφῆς τοῦ Διονυσιακοῦ Θεάτρου ἀπορριφθέντων ἐνταῦθα γωμάτων. Ὁ πυκνὸς συνοικισμὸς τοῦ τμήματος τούτου τῆς πόλεως, ὅστις σήμερον καλεῖται *Πλάκα* κατεφικέτο ὑπὸ τῆς ἀριστοκρατίας κατὰ τοὺς ἐπὶ τουρκοκρατίας χρόνους καὶ ὀλίγα ἔτη μετὰ τὴν ἐπανδύσασιν· κατὰ περίεργον σύμπτωσιν καὶ ἐν τῇ ἀρχαιοτάτῃ ἐνταῦθα ἐποποθετεῖτο ὁ τῶν Κωδαθηναίων δῆμος, περὶ οὗ ἐν

τῷ περὶ δῆμον τοῦ ἄστεως συγγράμματι ἡμῶν ἀπεδείξαμεν (Die Deme von Attika, Leipzig 1886 s. 2 5 7).

Εὐρήματα κατὰ τὸ παρὸν ἔτος ἀξία λόγου δὲν εἴχομεν ἄλλα, πλὴν ἐνὸς ἐδωλίου μαρμαρίνου σχεδὸν αἰῶς ἐκ τοῦ φιδεῖου προεργουμένου, φέροντος ἐπίσης κατὰ τὸ πρόσθιον μέρος ἀνάγλυπτον γλαῦκα. Ἡ ἐργασία ἡμῶν ἦτο ἀνιάρᾳ, διότι κύριος σκοπὸς ἦτο ἡ ἐκχωμάτωσις τοῦ γῶφου πρὸς ἐντελῆ ἀποκάλυψιν ὀλοκλήρου τῆς ΒΔ πλευρᾶς, ὡς καὶ τῆς Δ, ἔνθα ἐλπίζομεν νὰ φέρωμεν εἰς φῶς τὴν εἰσοδὸν τοῦ φιδεῖου.

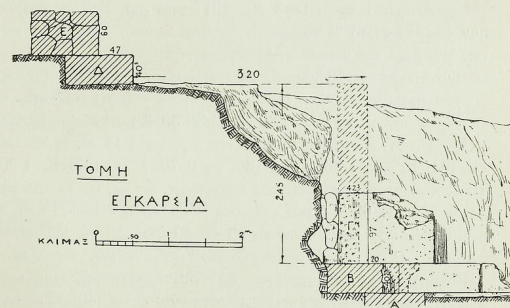
Μετὰ τὰ ὑφ' ἡμῶν ἄνω ἐκτεθέντα δημοσιεύομεν παρὰ πᾶσας ὅσα εὐηρεστήθη νὰ γράψῃ ὁ φίλος συναδελφός καὶ ἀρχιτέκτων κ. Ἀ. Ὁρλάνδος περὶ τοῦ φιδεῖου τούτου ἐπισκεψάμενος καὶ μετ' ἐπιστάσεως ὑπὸ ἀρχιτεκτονικῆν ἐποψὴν μελετήσας τοῦτο.

«Τὸ οἰκοδόμημα ἀνηγέρθη ἐν μέρει ἐντὸς καὶ ἐν μέρει ἐπὶ τοῦ φυσικοῦ πετρώματος, ὅπερ κατὰ τὴν ΝΑ τῆς Ἀκροπόλεως γωνίαν ὑψηλὸν νὰ εἶναι οσοῦθωμὲν μάρα. Ἐπιωφεληθέντες τὴν φυσικὴν κλιτὴν τοῦ ἐδάφους ἀνέρξαν διὰ κατατομῆς τοῦ βράχου μέγα ὀρθογώνιον παραλληλεπίπεδον, οὗ αἱ ἀκροφεῖες διαστάσεις καὶ διορισθῆσαν εὐθὺς ὡς καταστῆ δυνατὴ ἡ ἀφαίρεσις τῆς παρὰ τὸ ΝΔ πέρας ἐπιχώσεως.»

«Πρὸς τὸ παρὸν ἐκ τῶν πλευρῶν τῆς ὀρθογώνιου οὐκ ἀφῆς ἀπεκαλύφθησαν διὰ τῶν ἀνασκαφῶν ἡ ΒΑ καὶ μέγα μέρος τῆς ΒΑ (Α'. 26) καλεῖ *κατασκευάσμα*. Ὅπισθεν δὲ καὶ ὑψηλότερον εὐρέθη καθ' ὅλην τὴν ἑκτασίαν τῆς βορείου ταύτης πλευρᾶς ὁ βράχος ἀποκεκομμένος ἐμπροσθεν μὲν καθέτως ἄνωθεν δὲ ὀριζοντίως, ὡς εὐρομεν αὐτὸν καὶ κατὰ τὴν ἀνατολικὴν πλευρὰν, ἀπετέλει δὲ οὗτος τὸ διάζωμα ἢ τὸν λεγόμενον *περίπατον*, ὅστις ἦτο διὰ πλακῶν ἐστρωμένος. Ὅπισθεν δὲ ὑπῆρχον τὰ μαρμάρινα ἐδωλία, ὧν περὶ τὰ δεκαπέντε ἐν ὅλῳ τεμάχια εὐρομεν ἐν ταῖς ἀνασκαφαῖς ἡμῶν, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ χώραν. Ταῦτα δὲ, ὡς ἀλλαγῶς εἴπομεν, φέρουσι κατὰ τὸ πρόσθιον μέρος ἀνάγλυπτον γλαῦκα (πρὸς ΑΕ 1914 160 εικ. 18 19 19a).

«Ἀμφότεραι αἱ ἀποκαλυφθεῖσαι πλευραὶ τοῦ ὀρθογώνιου εἶναι ἰσομετρικῶς ἐπενδεδυμέναι διὰ τοίχων ἐκ ἀκλήρου πορολίθου παραμειγμένον μετὰ κρυσταλλικοῦ ἀσβεστολίθου. Ὁ τοίχος ἀπαρτίζεται ἐκ τῶν ἐξῆς μερῶν.»

«Ἰὼν Ἐξ εὐθυνηρίας Α (δρ. εἰκ. τομῆς τοῦ κυρίου), ἧς ἡ ἄνω

Περικλείον φιδεῖον.

ἐπιφάνεια ὑπερέχει νῦν τῆς ἐπιφανείας τοῦ στερεοῦ ἐδάφους τῆς οὐκῆς (ὀρχήστρας;) κατὰ 0 05 - 0 07, πιθανώτατα λόγω ἀφαίρεσεως τῶν πλακῶν, δι' ὧν θὰ ἦτο πάσαι ἡ ὀρχήστρα ἐστρωμένη.»

«Ἰὼν Ἐξ ἀναβαθμοῦ Β ὕψους 0 405 καὶ πάχους 0 76 κειμένον κατὰ 0 58 ἐσώτερον τοῦ ἐξωτερικοῦ χείλους τῆς εὐθυνηρίας. Οἱ λίθοι, ἐξ ὧν ὁ ἀναβαθμὸς σύγκειται, ἔχουσι τοὺς μὲν πλάγιους